

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ เป็นเอกลักษณ์ที่เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย ใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงออกถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกเป็นวรรณคดี และวรรณกรรมล้ำค่า ภาษาไทย จึงเป็นสมบัติของชาติควรแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ. 2544 : 3)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 มาตรา 22 กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” นอกจากนี้ในมาตรา 24 ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ในการจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมต้องสอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นอกจากนี้สาระสำคัญของมาตราอื่น ๆ ที่มีต่อการจัดการศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กกว่า การประเมินผลยังต้องอาศัยการพัฒนาของผู้เรียน โดยใช้แบบสังเกตหรือเครื่องมือที่หลากหลาย อีกทั้งการจัดการศึกษาต้องอาศัยสิ่งที่เกี่ยวข้องของหลายฝ่าย เพื่อช่วยให้เด็กได้พัฒนาอย่างรอบคอบ โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาประยุกต์กับการเรียนรู้ของเด็กด้วย แนวคิดของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ว่าการสอนภาษาไทยในปัจจุบันเปลี่ยนแนวคิดไปจากเดิม ไม่เน้นการอ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียว แต่จะเน้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพและใช้ภาษาในการแก้ปัญหา ในการดำรงชีวิต และปัญหาของสังคมเน้นการสอนภาษาในฐานะเครื่องมือ

ของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาตน นอกจากนี้ยังต้องสอนภาษาเพื่อพัฒนาความคิดผู้เรียนที่มีความคิดจะต้องมีประสบการณ์ และประมวลค่ามากพอที่จะสร้างความคิด ได้ลึกซึ้งและคิดได้อย่างชาญฉลาดรอบคอบ ขณะเดียวกัน การสอนภาษาไทยจะต้องเน้นการรักษาด้วยและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้กำหนดปรัชญาไว้ว่าให้คนไทยเป็นคนดี มีปัญญา มีความเป็นไทย มีความรู้เป็นสากล และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นหลักสูตรเชิงกลยุทธ์ที่มุ่งแก้ปัญหาและผลักดันให้ประเทศไทยเข้าสู่สังคมความรู้ โดยในเบื้องต้นจะให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนภาษาไทย เพราะภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นเครื่องมือสื่อสารที่ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน มีจุดมุ่งหมายในการแสดงความคิด ความรู้สึก ความต้องการ การใช้ภาษาจึงจำเป็นต้องใช้ให้ถูกต้องและเป็นไปตามธรรมชาติของภาษา ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะส่วนหนึ่งเป็นทักยะ ต้องฝึกจนเกิดความชำนาญ ส่วนหนึ่งเป็นเนื้อหาสาระที่ต้องเรียนรู้ และนำไปฝึกคู่กับส่วนที่เป็นทักยะนั้นคือ หลักภาษาทั้งสองส่วน เมื่อนำไปฝึกจนชำนาญสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษาตามลักษณะของภาษาไทยทั้งการอ่าน การฟัง การพูด การเขียน ซึ่งเป็นการแสดงออกทางทักยะภาษา การฝึกทักยะภาษาไทยจึงต้องเรียนรู้หลักภาษาไทยฝึกทักยะทางภาษาและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้องและเหมาะสม (กรมวิชาการ, 2545 ก : 21)

การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรยังมีปัญหาด้านการสะกดคำในเรื่องสระ พยัญชนะและวรรณยุกต์สูงมากทำให้มีปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาตัวครูผู้สอน ครูภาษาไทยบางคนยึดหลักเกณฑ์ทางภาษาอย่างเคร่งครัดจนไม่ศึกษาสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงจึงทำให้ขาดการสอนที่ดี มีประสบการณ์ในการสอนไม่เพียงพอทำให้นักเรียนเมื่อภาษาไทย นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง เช่น ไม่ชอบครูภาษาไทย ไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าของภาษาไทย ตลอดจนไม่รู้จุดหมายที่แท้จริงในการเรียนภาษาไทยว่าจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร (เรวดี อาษานาม, 2537 : 317-321) ปัญหาดังกล่าวควรได้รับการแก้ไขโดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวครูผู้สอนควรมีการศึกษาหาวิธีที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพ ให้ทั้งความรู้ให้ทักยะและความสนุกสนานไปพร้อม ๆ กัน โดยส่งเสริมให้นักเรียนได้สนใจและศรัทธาในวิชาภาษาไทยให้มากขึ้นและมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เช่น การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา การสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน การสอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป การสอนแบบกάρตูน รวมทั้งการสอนโดยใช้เกมและการใช้แบบฝึกเสริมทักยะ (จิราพร วัฒนวิทย์กิจ, 2536 : 42-48) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยควรจัดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และตรงกับ

พัฒนาการของเด็กในด้านความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล กิจกรรมการเรียนการสอนควรใช้กิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เรียนอย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน (สุวิมล ดันปีติ. 2537 : 5)

ในโลกปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น เนื่องจากความสะดวกสบายให้การดำเนินชีวิต คอมพิวเตอร์ก็เป็นส่วนหนึ่งที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันจนอาจกล่าวได้ว่ายุคนี้เป็นยุคของคอมพิวเตอร์ การพัฒนาทางด้านคอมพิวเตอร์เป็นไปอย่างรวดเร็วเพื่อให้การดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างสะดวก มีคุณภาพและมีปริมาณงานสูง จะเห็นว่าแนวโน้มของการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในหน่วยงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างกว้างขวางมากขึ้น เพื่อให้ทันกับความเจริญด้านเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง และมีผลกระทบต่อการศึกษาจึงต้องมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาในเรื่องความรู้ การใช้สื่อการสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ อุปกรณ์ประเภทคอมพิวเตอร์เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์หนึ่งที่ได้นำมาใช้ในวงการการศึกษาและเริ่มมีการตื่นตัวกันมากในปัจจุบัน โดยได้นำคอมพิวเตอร์มาใช้กับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในงานหลาย ๆ ด้าน เช่น การเรียนการสอนด้านการบริหาร และการให้บริการ ปัญหาอย่างหนึ่งที่มีในการศึกษา คือปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลเนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความสามารถ ด้านสติปัญญา ด้านความต้องการ ด้านร่างกาย ด้านความสนใจ ด้านอารมณ์ และทางด้านสังคม (นิพนธ์ สุขปรีดี. 2532 : 11)

ดังนั้นในการเรียนการสอนจึงควรใช้สื่อการสอนที่สามารถสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่สามารถสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนสามารถเรียนบทเรียนได้ด้วยตนเอง และยังช่วยให้นักเรียนที่เรียนเร็วได้ศึกษาเนื้อหาวิชาเพิ่มเติม นักเรียนไม่ต้องรอเพื่อน ไม่ต้องฟังครูอธิบายซ้ำ การเรียนจะเรียนไปอย่างไร้รู้สึกรู้ว่ามีแรงกดดันจากครู หรือจากกลุ่มเพื่อนนักเรียนด้วยกัน กระบวนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับนโยบายการใช้สื่อการเรียนการสอน ของกระทรวง ศึกษาธิการ เป็นการส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ จึงเปิดโอกาสให้หน่วยงานของรัฐ ทั้งถิ่น โรงเรียน และเอกชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน การนำเอาคอมพิวเตอร์โดยการผสมสื่อหลายชนิด (Multimedia) เช่น ภาพนิ่ง ตัวอักษร วิดิทัศน์ ภาพเคลื่อนไหวและเสียง จะเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ในการนำเสนอสารสนเทศและง่ายในการทำความเข้าใจ เป็นสื่อที่สามารถแพร่กระจายความรู้ที่ได้ผล นักเรียนสามารถสื่อสารได้ทั้งการอ่าน การฟัง การเห็นภาพทำให้จำได้ง่าย (คารา แพร็ดนีย์. 2539 : 4) โดยการออกแบบและการผลิตคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพนั้นมี

กรอบแนวคิดที่เป็นพื้นฐานสำคัญอยู่หลายแนวคิด ซึ่งสามารถสรุปเป็นขั้นตอนของการพัฒนาได้ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย การออกแบบบทเรียน การผลิตบัตรเรื่อง การผลิตบทเรียน การตรวจสอบและประเมิน (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2545 : 56)

การพัฒนาคุณภาพของประชากรให้เป็นคนที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ รู้จักค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความสามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (สุภาพ คงดี, 2540 : 10) จำเป็นต้องปฏิรูปหลักสูตร กระบวนการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพ ปฏิรูปปัจจัยและกระบวนการที่สนับสนุนการเรียนการสอน (ปัญญา แก้วกียูร, 2540 : 9) บรรยากาศของความเป็นอิสระ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประโยชน์ต่อผู้สอนคือ เป็นเครื่องมือที่สนับสนุนให้ผู้สอนใช้สอนเนื้อหาที่เข้าใจยากให้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนมีเวลามากขึ้น ไม่ต้องทำงานซ้ำซ้อน และทำให้ผู้สอนปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ ความสามารถ ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันมากขึ้น (วสันต์ อดิศักดิ์, 2530 : 75-90) และจากผลการวิจัย เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ จำนวน 10 เรื่อง พบว่า การเรียนด้วยตนเองโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนทั้ง 3 วิชา ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนปกติและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ทำให้นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ ประกอบกับวิธีการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับนักเรียนแต่ละคนมากขึ้นย่อมทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณ คงสมัย (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ช่วยในการสอนทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้แก่นักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมศรี พรหมภิบาล (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนมีทัศนคติต่อการใช้โปรแกรมไมโครคอมพิวเตอร์ มีความกระตือรือร้น สนุกสนานต่อการเรียน ซึ่งกระบวนการเรียน ในลักษณะดังกล่าวนี้นับว่าเป็นกระบวนการเตรียมคนให้มีความสามารถในการเรียนเพื่อ เรียนให้เรียนรู้เป็น (Learning How to Learn) (ประเวศ ะเสี, 2541 : 47) สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา รู้จักแก้ปัญหา มีทักษะในการปฏิบัติงานไปสู่ความสำเร็จปัจจุบันสื่อการสอนที่กำลังเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย คือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer – Assisted Instruction) ซึ่งใช้ตัวย่อ CAI (บุปผชาติ ทพิทกรณ์, 2539 : 3) ใช้สอนเสริมจากการสอนในชั้นเรียนปกติ หรือให้ผู้เรียนใช้ค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเอง (วิชากร, 2544 : 25) คอมพิวเตอร์กับผู้เรียนได้ตอบกันโดยไม่ต้องอาศัยบุคคลที่ 3 เข้ามาร่วม หรือหมายถึงการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการเรียน การสอนในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เช่น สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และภาษาไทย เป็นต้น คอมพิวเตอร์เปรียบเสมือนสื่อการเรียนการสอนที่สามารถช้อนคำตอบ และค้นหาคำตอบ ได้ดีกว่าสื่ออื่น ๆ บทเรียนคอมพิวเตอร์ เป็นบทเรียนที่มีเนื้อหาต่าง ๆ รวมทั้งวิธีเรียนรู้

ล่วงหน้า มีทั้งระบบภาพและเสียง สื่อประสม หรือ มัลติมีเดีย (Multimedia) มีเนื้อหามากมาย สำหรับการสอนเรื่องหนึ่ง ๆ และสามารถโต้ตอบกับผู้เรียน ได้ทันทีสะดวกในการแก้ไข ข้อผิดพลาดของการเรียนแต่ละครั้งและแต่ละปัญหา

นอกจากนั้นยังสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการติดต่อกันระหว่างผู้เรียนด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยผ่านทางสายโทรศัพท์ ผลการเรียนสามารถบันทึกเก็บไว้และเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานได้ ซึ่งบทเรียนคอมพิวเตอร์ อาจหมายถึง สื่อการสอนที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง ทำให้เกิดการมีปฏิสัมพันธ์กันได้ระหว่างผู้เรียนกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความสามารถตอบสนองต่อข้อมูล que ผู้เรียนป้อนเข้าไปได้ทันที เป็นการช่วยเสริมแรงแก่ผู้เรียน ซึ่งบทเรียนจะมีตัวอักษร ภาพกราฟิก ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงประกอบ ทำให้ผู้เรียนสนุกไปกับการเรียน พิจารณา อีกประการหนึ่ง บทเรียนคอมพิวเตอร์หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการเรียนการสอน การทบทวน การทำแบบฝึกหัด หรือการวัดผล นักเรียนแต่ละคนจะได้นั่งเรียนอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์ เรียก โปรแกรมสำเร็จรูปที่จัดเตรียมเป็นพิเศษ สำหรับการสอนวิชานั้น ๆ ขึ้นบนจอภาพและแสดงผลเรื่องราว โดยเป็นคำอธิบาย รูปภาพ เป็นบทเรียนที่ผู้อ่านผู้เรียนต้องศึกษา แต่ละคนใช้เวลาในการเรียนต่างกัน รองจนกว่าพร้อมหรือเข้าใจดีแล้วค่อยส่งเครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานต่อ หรือศึกษาบทเรียนต่อไป (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2545 : 4) ซึ่งจากความหมายของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่าคอมพิวเตอร์มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์กับการเรียนการสอน คือ

1. คอมพิวเตอร์สามารถเสนอเนื้อหาได้อย่างรวดเร็วจับไวแทนที่ผู้เรียนจะ ต้องเปิดหนังสือบทเรียนทีละหน้า ถ้าเป็นคอมพิวเตอร์ก็เพียงแค่กดแป้นพิมพ์เพียงครั้งเดียวเท่านั้น
2. คอมพิวเตอร์สามารถแสดงภาพเคลื่อนไหว แสดงภาพสี่ส่วยงามได้ ซึ่งมีประโยชน์มากในการทำความเข้าใจในการเรียนที่สลับซับซ้อน
3. คอมพิวเตอร์มีเสียงประกอบทำให้เกิดความน่าสนใจ และเพิ่มศักยภาพทางด้าน การเรียนภาษาได้
4. ผู้เรียนมี ปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนอย่างแท้จริง กล่าวคือมีการโต้ตอบระหว่างบทเรียนกับผู้เรียนได้
5. สื่อคอมพิวเตอร์สามารถเก็บข้อมูลเนื้อหาได้มากกว่าหนังสือหลายเท่า
6. สื่อคอมพิวเตอร์สามารถบันทึกผลการเรียน ประเมินผลการเรียนได้

จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยย้อนหลัง 3 ปี ของโรงเรียนชุมชน บ้านหนองหิ้ง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2545 – 2547 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 63.59 (วิชาการ โรงเรียนชุมชนบ้านหนองหิ้ง. 2548 : 48) และจากการทดสอบระดับชาติค่าเฉลี่ยคะแนนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปี 2547 ค่าเฉลี่ย 48.00 (คะแนนประเมินระดับชาติ NT 2547) นักเรียนสอบได้คะแนนไม่ดีอาจมีผลจากการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ทำการสอนวิชาภาษาไทยจะพบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีปัญหาเรื่องตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมาตรฐานเป็นจำนวนมาก เช่น คำว่าเพชร นักเรียนจะไม่ทราบว่าสะกดอย่างไร

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะทำวิจัยเรื่องนี้ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ส่งเสริมการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองหิ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเชื่อว่านักเรียนจะเกิดทักษะในการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องอันเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพคืออิงขึ้นเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียน เป็นการค้นหาวิธีการที่เหมาะสมในการส่งเสริมและปลูกฝังนิสัยรักการเขียนการอ่านของนักเรียน ซึ่งถือเป็นหลักสำคัญในการสื่อสาร และจะได้้นำแนวทางในการพัฒนาการบทเรียนคอมพิวเตอร์กับวิชาอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้น
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับการสอนแบบปกติ เรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
5. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนของนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กับการสอนแบบปกติ เรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

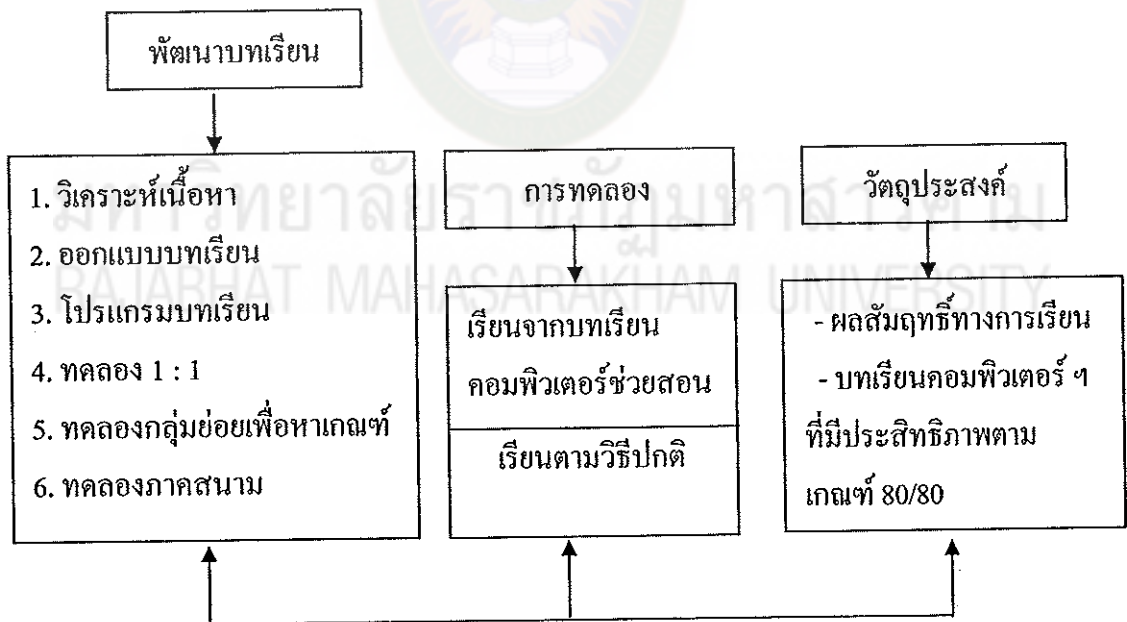
สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ
2. นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรฐานตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีความคงทนในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

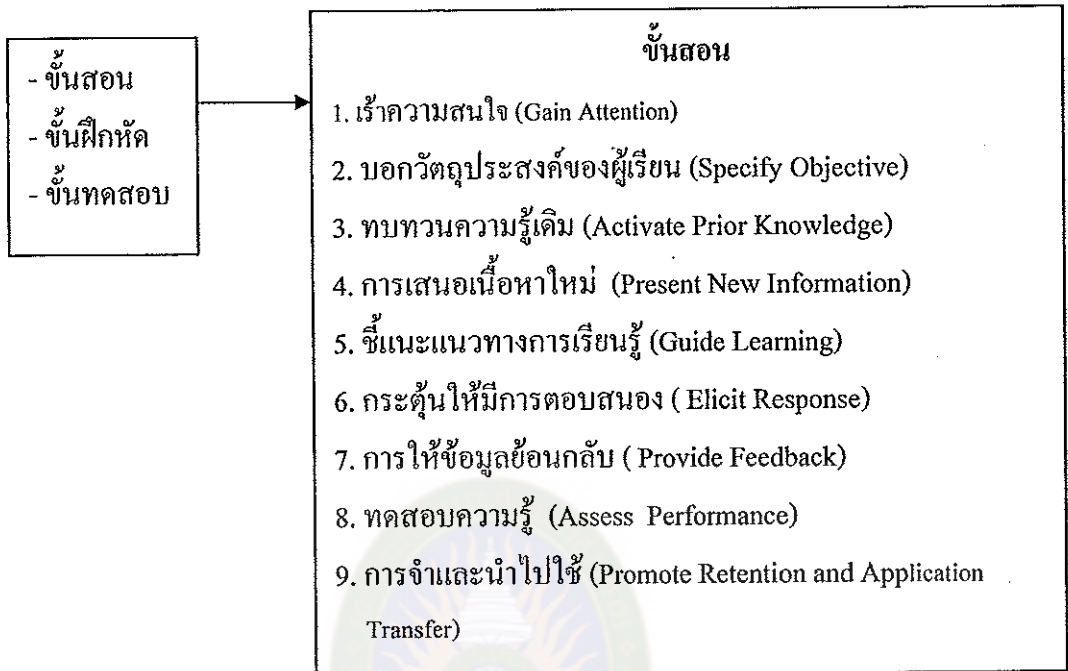
กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาและกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามขั้นตอนการพัฒนาบทเรียนตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนในการพัฒนาบทเรียน

2. หลักการที่ใช้ในการสร้างบทเรียน คือ Learning Cycle ประกอบด้วย

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในกลุ่มเขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2548 จำนวน 16 โรงเรียน ซึ่งมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 รวม 19 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 420 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีนักเรียนอยู่ จำนวน 40 คน แยกได้ดังนี้

1.2.1 กลุ่มควบคุม ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองหึ่ง จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2.2 กลุ่มทดลอง แยกออกเป็น

- 1) กลุ่มทดลองกลุ่มเดี่ยว (One to One test) ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่ากกแดง จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
- 2) กลุ่มทดลองกลุ่มย่อย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านท่ากกแดง จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
- 3) กลุ่มทดลองภาคสนาม ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองหิ้ง จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้ ซึ่งแยกเป็น

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2 ความคงทนในการเรียน

2.2.3 ความพึงพอใจในการเรียน

3. สาร

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการสร้างบทเรียน คือคำพื้นฐานจากหนังสือเรียนภาษาไทย ชุดพื้นฐานทางภาษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 800 คำ พิจารณาคำที่เขียนไม่ตรงตามมาตราตัวสะกดได้ทั้งสิ้น 60 คำ แล้วยำมาจัดเป็นหมวด หมู่ได้ 4 หน่วย คือ มาตราแม่ก มาตราแม่ค มาตราแม่กข และมาตราแม่กน ใช้เวลาเรียนจำนวน 16 คาบ คาบละ 1 ชั่วโมง แล้วยำมาสร้างเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน 4 หน่วย แยกตามมาตราตัวสะกด เพื่อให้ นักเรียนใช้คำได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง บทเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นโดยโปรแกรม Tool Book จำนวน 4 หน่วย ได้แก่

1.1 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราสะกดแม่ กก

1.2 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราสะกดแม่ กค

1.3 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราสะกดแม่ กบ

1.4 คำที่สะกดไม่ตรงตามมาตราสะกดแม่ กน

2. การพัฒนาบทเรียน หมายถึง การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

2.1 ขึ้นการวิเคราะห์หลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์หลักสูตรการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ช่วงชั้นที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

2.2 กำหนดจุดประสงค์ หมายถึง จุดประสงค์ในการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.3 ทดลอง หมายถึง การนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ที่สร้างขึ้นไปทดลองกับกลุ่มทดลอง คือ กลุ่มเล็ก กลุ่มย่อย แล้วปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และกรรมการควบคุมการสอบวิทยานิพนธ์ นำไปทดลองใช้กับนักเรียนภาคสนาม

2.4 หลักการออกแบบบทเรียน หมายถึง การออกแบบบทเรียนโดยยึดทฤษฎีการเรียนรู้แบบ Learning Cycle ตามทฤษฎีของธอร์นไคร์

3. การเขียนสะกดคำ หมายถึง การฝึกทักษะการเขียนให้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน พุทธศักราช 2525 เป็นการเขียนที่มีการเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด ตัวการันต์ ได้อย่างถูกต้องและมีความหมาย สามารถนำคำที่เขียนไปใช้ประโยชน์และสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

3. ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองหิ้ง อำเภอลำดวน จังหวัดหนองคาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 24 คน

4. ประสิทธิภาพของบทเรียน หมายถึง ความสามารถของบทเรียนในการสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการวัดผลการทำกิจกรรมระหว่างเรียน

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน 80 ของคะแนนที่นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ถูกต้อง

5. ผลการเรียนรู้ หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนของผู้เรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ ผลสัมฤทธิ์จากการเรียนภาษาไทยเรื่อง การเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งวัดได้จากการใช้แบบทดสอบที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือความคิดเห็นในลักษณะชอบหรือ พึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตาม มาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

8. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการระลึกสิ่งที่ได้เรียนไปแล้ว หรือคะแนนที่นักเรียนทำได้หลังจากที่ได้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องการ เขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 ซึ่งวัดหลังจากที่เรียนจบแล้ว 2 สัปดาห์

9. ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง การประเมินความแตกต่างของคะแนนทดสอบก่อนเรียน และคะแนนทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง การเขียนสะกดคำที่ไม่ตรงตามมาตรา ตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพ และครู สามารถนำไปใช้สอนได้
2. เป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในเรื่องอื่นที่เหมาะสม เป็นผลให้เกิดการส่งเสริมการวิจัยด้านบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนต่อไป
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพของครูและผู้บริหารนำไปใช้ในการกำหนด วิสัยทัศน์ในการบริหารขององค์กรต่อไป